

συνείδησήν του, μιά έχει νά κερδίση τόσα από την προβατίνα! ...

«Ο «κουμπάρος» πονηρός, έφερε τήν προβατίναν εἰς τὸ σπίτι τοῦ νέου γοργού.

Μισοταριώτης και διόπουργός, άπο τὸν γειτονικὸν Νομόν, ποὺ τὸν έχωριζε μόνον ἔνα ποτάμι! ... Ό κιό Χαράλαμπος φίλος και γνωστός.

— Καλά, νά πῆς τοῦ Βάνη, κάτι! θά γενή! ... Άλλα τήν προβατίνα τί νά τήν κάψω, κύρι Χαράλαμπε μου! Γιά ποιότι από τους δυὸς νά φροντίζω; Γιά τήν Κυρέθρηνη ή γιά τήν προβατίνα! ... Ας είνε διώμας πές του τὸν εύχαριστον και μέ διγένει δ νεος Χρόνος! ... άλλα τήν προβατίνα πού νά τήν «βολέων»! ... Ούτε τὸ σπίτι, ούτε τὸ νέου γοργού έχει αιδή! ... Και στήν Αθήνα, καθώς ζέρεις, λειμάδια δὲν υπάρχουν! ...

— Και δέν τήν στέλλεις στήν πατρίδα σου! ... Κάποιον θά ξέρο! διάμαρχος νά τοῦ τὴ δώσῃ, μαζί με τὰ δικά του «πράματα»!

— Μορέ νά μια ίδει! Μπράβο.

Και τήν άλλην ήμέρα, ή προβατίνα διημυνένο εἰς τήν πρωτεύουσα τοῦ Δήμου τῆς πατρίδος τοῦ κ. ούπουργού.

— Έχουν λίγα «χλαπαπάρικα» ἐδώ, εἰπεν δ' Λιμαράχος ζώα την έλαβε. «Την άνγκη νά μᾶς στείλη και άλλα δ κύριος ούπουργός! ... Δέν ήταν τιποτεί άλλο στήν Αθήνα νά μᾶς στείλη! ...

— Θα σου τήν στέλλει φάντα γιά τήν καλή χρονιά, τοῦ εἰπεν ούτε την ηλιθήρας πού τήν έφερε.

— Δέν μουστελνε τὴ δούλια του, ποὺ είνε και κομπάτι! ... Αύτη τί νά τήν κάνω! ... Νά, μᾶς έφαγε ὅλες τὶς περιπλοκάδες τῆς αὐλῆς, και τὰ λαχανικά του κάπουτο!

— Και δέν τήν στέλλεις στὸν Ταοματίκο, τὸν κουπάρο σου, πού έχει και τὰ δικά σου τὰ «μανάρια», νά τήν βάλη στὸ κοτάδι, και ἀρίστεται τοῦ Δήμου!

Τήν άλλη ήμέρα ή προβατίνα βρέθηκε μὲ τοὺς παλούς συντρόφους της, στοῦ Χρήστου Ταραμπάτου τὸ κοπάδι, τοῦ πρώην κυρίου και κατόχου της...

— Βρέ τήν βρήκατε, ούρέ!

— Ού κυρίους ούπουργός τήν έστειλε!

— Μωρέ μπράβουν! ... Νά τί πά νά πῆ νά έχεις δικά σου ούπουργό! Νά ζήσῃ ή Κυρέθρηνης μας! ... Νά ἀστυνομία μὲν φορά! ... Εύχαριστα ποιούν, νά πῆς στοὺς κύριοις Διάμαρχον! ...

— Και ἀμέσως διημυνήνθη εἰς τῶν δικούλιον τοῦ χωριού, νά τοῦ συντάξῃ τὸ εύχαριστήριον τηλεγράφημα, πρός τὸ άγρυπνον και πατάσσον Κράτος!

Σύμπας ὁ λαὸς τῆς Ηλαίας και τῷ περιγράφων, εὐγνωμοεῖ λαοφίλοτο! Κυρέθρηνη, δὲ' ἄμεσον και ἀποτελεσματικὴν ἔνθεταν ἀνακαίνυγες και ἐποικόσεως ζωολόγης, ἐπλίζον εἰς ταχεῖαν και παραδειματικὴν τιμωρίαν τῷ περιγράφων,

Ιδιαιτέρως δὲ λατευτόν της ούπουργόν, τιμῶτα γενέτειραν και ἀποτελεῖται τεκμήριον ἐγκλήματος, δὲ' ἔξδων Κράτους. Αποτελεῖται παρακαλούμενος και «ζυγόντις» δύοις λαοῖς αντωνομοεῖ.

Ο κ. ούπουργός μόλις έλαβε τὸ τηλεγράφημα, ἔτριψε τὰ μάτια του. — Τι νέο καλὸ ἐκάναμε πάλι στήν Ελλάδα και δέν... τὸ γνωρίζουμε!

Βλέπων δὲ ὅτι ὁ λαός, ἀπαιτεῖ νά τοῦ στείλουν και «ζυγόδη» και μή ἐννοῶν, ξένεν τὸ κεράλι του:

— Τὸν Ζυγόνη; Ποιόν Ζυγόνη; Κανένα τμηματάρχη θέλουνε και δέν ξέρουν τ' δονομά του... Καμιμάλι επιζωτιά πάλι θά τοὺς θέρισε...

Και πέταξε τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸ καλάθι!

Σταμ. Σταμ.

*

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ΠΛΗΘΥΓΕΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Από μίαν ἐνδιαφέρουσαν πραγματείαν τοῦ Ιατροῦ Χ. Π. Κορύλλου περὶ τῶν Πατρῶν ὑπὸ φυσικὴν και ιατρικὴν ἐποψιψ ἀποσπῶμεν τὰς κατωτέρω πληροφορίας περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως αὐτῆς :

«Η πόλις τῶν Πατρῶν κατὰ τὸ ἔτος 1820 ἀριθμοῦσε κατὰ τὸν Πουκεβήλ 12,000 Ελλήνων, 4,000 Τούρκων και 17 οἰκογένειας Εβραίων, λείψανα τῆς Ισραηλιτικῆς ἀποικίας τῆς ἐγκαταστάθεισης εἰς Ἀχαΐαν επὶ βασιλείας Σελεύκου τοῦ Νικάνορος. Κατὰ τὸ ἔτος 1828, οἱ κάτοικοι τῶν Πατρῶν, μόλις ὑπερβείαν τὰς 4,000. Κατὰ τὸ ἔτος 1868 οἱ Πάτραι οριθμοῦσαν 19,000 κατοίκουν, κατὰ δὲ τὴν ἀπογραφήν τοῦ 1879 ἔφθαναν τὰς 24,993. Σήμερον τέλος έχουν 70 χιλιάδας κατοίκουν.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

«Μεταξὺ τῶν διασωθέντων ἀνεκδότων τοῦ μακαρίου Πλάτωνος Ροδοσανάχη, τοῦ τόσον προώρου γαθέντος ἐκλεκτοῦ και αἰδημικοῦ λογίου, εἰνε και τὸ κάτωθι «πρωτοχρονιάτικο» πεζὸν ποίημα, τὸ δόπον ἐπιγράψει «Σύμφωνες». Εἴνε τοῦ «Μπονέτο» διτὶ προσφέρει, ὡς δῶρον σήμερον, εἰς τὸν παγκόσμιον πολιτισμόν του, τὸ δώροις, πράγματι, αὐτὸν κομμάτι.»

Πρωΐ

(Ἐξω δέν πέφτει μόνι. Ούτε δ' θρομάζει φυσάει. Μόλις κι ἀνάποσα, μέσα στὸ μισοζύπνιο μου, καμπτανες νά γλυκολαδούν κάπω από τὰ σύννεφα, τὶς μεταλλικές των, στην πρωτοχρονιά, δοξολογίες. Μέσα στὶς κοιλώματα της συννεφας στὰ βράχια και στὰ στήλαια της τὰ ἀρένια, η γλαύκη τῶν ηγεμονῶν ἀντηγει, πλαταίνει και ξαπλώνεται. Και καθέ βουνοῦ ζεπονητό, διτανάγνωνης στὴ γῆ ἀπὸ τεῖχος πάνω, σᾶν κραυγή ἀπὸ κανένα πνεύμα έχειται γιά νά μου εναγγελισθεῖ τὸ οὔπονον.)

(Θυμίσου τὰ παλιά, τὰ περασμένα.....)

Τὶ εύτυχιά! Τί ζαρά! Νά με καὶ πάλι πάνω στὸν μεγάλο καναβάτη. Τὰ γαυτικά μου διοραγούν, και ὁ κολλάρος ὁ γλυκούρενα κομμάτι οδυανός, στὸν δικό μου ζιγμένος. Ό πατοῦς μου κάθεταις καντά στὸ σύμποιο και κυττά τὴν φλόγα, σᾶν νά θέλει νά ουφτήξει τὴν κρούση της θέρμης. Αζούντην μητέρα μου, νά διδῇ στὴ μαγειριστική, τὶς τελευταῖς ὅδηγισε, για τὸ φραγμό τοῦ γάλου. Τοῦ πατέρα μου, τὰ βήματα, βαρεά δροντανε από πάνω. Ελείται μεσ' ἀπὸ τὴν κούζινα ζηρίσεις νέα μαχαίρι, σᾶν νά θέλεις νά φτιέσῃς ὅλες τὸν παιδινὸν τὶς κούζλες. Σφίγγω τὴν δικιά μου, σᾶν νά προσπαθῇ νά φέρει πάνω τεῖχο, μιά ολοστρόγγυλη πληγή, σᾶν παπαρινας φύλλο....

Μεσημέρι

(Ελάτε τώρα σεῖς παληές μου θύμησες. Εἰν' ή καρδιά μου διψασμένη γῆ. Σύννεφα σεῖς, βροχὴ σκορπίσετε ἐπάνω της τίς εύτυχες μου και τὶς ζαρές πού ξαπιμένης.

'Απ' τὸν ἀγιασμό σας τοῦτο, θά βλαστήσῃ πάνωθε της, μιὰ ονειρεμένη ἀνοίξη.

Μούπη πῶς μ' ἀγαπᾶ... Είνε πρωτοχρονιάτικο τὸ δῶρο της. Και τὰ ξανάκια της τὰ μαλλιά κυματίζουνενα κάπω από τὸ κόκκινο σκουφί, ποὺ συνηθάει νά φορά, μού δεν κι' αιτά τὸ ίδιο, διτανάζεις ντανέμονται στῆς λέξης τούτης τὸ ουθύμο.

Α' Απόγευμα

(Βρέχει τριγύρω μου, βροχὴ καρούμενη. Ή αγία Ζώνιν ἀπὸ πάνω μου γειμιένη σέρνει αστραπές. Βέλη χροσᾶ, ή μιστραπές, το στήθος μου χτυπάνε. Ή ούρος είνε, ὁ πόνος της ἀνάμικητης.

Χαρούμενη βροχή, τογγόρω μου χορεύει. Πέφτει και γιλακί τη συργγανή ίδιο μαργαριτάρι. Νάναι τάχατες σᾶν τὰ κουφέτα πού φαντίζουν κάποιο μυτικό στεφάνωμα;

Γιατὶ στὴν ἀγκαλιά μου νά μη στρέψω, για γυναίκα μου κυ' ἐγα τὴν Εδυτζία.)

Είναι τώρα πειδὴ δική μου η Ζώνη. Τὸ ξανθό της κεφαλάρι σκύβει πάνω μου και μέ κυττάζει μὲ λατρεία, νά μού εὐηγγήλη εύτυχισμένα κρόνα. Φέρεις και τὴν κορή μιας, μικρή μπετίστα, Μποτιστίλιας εἰκόνα, ἀγγέλου πρόσωπο.

Μόγιο ποὺ φορεῖ ένα σκουφάκι κόκκινο.....

Βράδυ

(Θυμᾶμαι τὰ παλιὰ τὰ περασμένα.

Τὴν ὥρα ποὺ οἵ ήχοι γέροντες βαρεῖσι απὸ τὸν οὐρανό, σᾶν ἄπλια χαλκά γιγάντια λουλούδια και σκορπίσουν ψυμάμα. Λέξ και πῶς οἱ καμπάνες, σᾶν γλυκολαδούνε τὴ δοξολογία τῆς πρωτοχρονιάς, σχύνουν μέσα στῶν συννέφων τὰ κοιλώματα, τοὺς ἴχους των γιά σπόφο. Και ἔται απὸ κεῖ βλασταίνει τὰ λουλούδια, τὰ γιγάντια, τὰ χάλκινα λουλούδια.

Απέτα οὖτα σᾶν μέσ' στὸ μισοζύπνιο μου μόλις νά τ' ἄκουσα. Βορριάς δέν φύσαγε έξω. Ούτε κιόνι επεφτεῖ.

Είμαι παπούς. Κοντά στὴ σόμπτα κουβαριάζομαι. Κυττά τὴ φλόγα της. Τὴν κορή μου ἀκούω στὴν παγείσαται λογίσασαν τὴ δινή δόργινες για τὸ ψήσμα τοῦ γάλου. Ό έγγονός μου με τὰ γαυτικά του, είναι ξαπλωμένος πάνω σ' ἔναν καναπέ. Σφίγγει μεσ' στήν ἀγκαλιά του μιὰ μεγάλη κούκλα, μ' ἔνα κόκκινο σκουφί.

— Θέε μου, πῶς μουλάζει τῆς δικῆς μου, διτανά μικρό παιδί! Είνε και τῶν μάτια της ἀπὸ τὸ άλλο μεγαλείτερο.....

† Πλάτων Ροδοσανάχης